

SCHILLER FRIGYES

Schiller Frigyes halálának százötven éves évfordulóját ünnepli a művelt emberiség. Az irodalmi köztudat főként mint drámaírórt tartja számon, mint a legkiválóbb német drámaírórt, de a lírája is igen jelentős.

Lírai költészetét legtömörebben evvel a szóval jellemezhetők: *eszményi*. S lényege legkönnyebben megközelíthető, ha összehasonlítjuk a nagy kortárs, versenytárs és barát, Goethe költészetével. Goethe egyetemesebb, Schiller egyöntetűbb. Goethe költészetének olyan széles, olyan gazdag a hangskálája, hogy bármely korban könnyen találhat rezonanciát, Schiller skálája a magas cénél kezdődik, s így gyöngébb hallású korok nem egyhamar fogják fel ezt a zenét.

Schiller csak az eszmények, filozófikus gondolatok ködbevesző, távoli, magasztos, földöntúli világában otthonos, míg Goethe olykor átsétálgat földi érdeinkbe is, észreveszi az árnyékban a kis virágocskát, gondosan kiássa és hazaviszi kertjébe. Schiller nem száll le soha fenséges magaslatairól és nem szereti az árnyékos helyeket. Az ő hőse az *Alpenjüger*, a hegyi vadász, képzeletének hona az Alpok égbenyúló sziklaormú, hófödte csúcsú, a nap hideg fényében szikrázó hegyvilága. Legjellemzőbb szavai: magasság, messzeség, fény ...

Eppen ezért mégis mindig időszerű költő. Mert a korok eszmei érzékenysége lehet finomabb, vagy tompultabb, de azért minden kor tudata alatt mégis csak él a vágy, a nosztalgia a Magasság, Messzeség és Világosság után! (K. Gy.)

A FÖLD FELOSZTÁSA

„Im itt a föld!” — kiált az embereknek
Zeusz, ki fönt magas trónján pihen;
„Örökségként adok mindent tinektek;
Osztozzatok testvérően!”

Nagy sürgés-forgás támad erre nyomban,
Ily jó alkalmat senki sem szalaszt,
A földesúr vadászgat dús pagonyban,
S mezőn kalászt gyűjt a paraszt.

A kalmár raktárában halmoz árut;
Apát a bort kívánja, nem vizet;
Hídat, utat lezárat jó királyunk,
És szól: „Enyém minden tized!”

Mindennek már akadt gazdája végül,
Az osztozás már régen végbe ment,
Midőn a távol messzeség ködébül
A költő későn megjelent.

„Ó jaj nekem! Csak én vagyok felejtve
Mindenkitől, csak én, én nyomorult,
Leghűbb fiad?” — kiáltott zokszót ejtve
S az égi trón elé borult.